

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"18/19"

Személy

Szerző: *Budai Hárombék Effendi*Cím: *Mi maradt meg Budából?*Forrás: *Budai Napló**Bn.*

(Hely)

1938 II. 24.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Mi maradt meg Budából?

16 A vén ódondász szemlélődései az új Budán

Írta: Budai Hárombék Effendi

Buda egykor, amikor valóban Buda volt, illetőleg *Buda Királyi Szabad Város* volt, olyan messze volt Pesttől és Óbudától, mint Makó Jeruzsálemtől. Legalább is olyan messze, mint *Korponától*, avagy *Leibicz* rendezett tanácsú várostól, a régi Magyarország legkisebb városától, a bájos Szepesség legódonabb városkájától.

Buda Buda volt, Óbuda Óbuda volt és Pest Pest volt. *Budapest*: ilyesmi nem volt. Volt *pesti ember* és volt *budai ember*. *Budapesti ember*: ilyen nem volt. *Pesti ember*: tulajdonképpen ilyen sem volt, mert igazában csak *belvárosi ember*, *józsefvárosi ember*, *ferencvárosi ember*, *teréziavárosi ember*, *leopoldvárosi ember* volt.

Azután egyszer csak Budapest lett a „Három Város”-ból és a kitűnő *Molnár Ferenc* megírta, hogy „budapesti rendőr” — az nincs, mert rendőr is csak „budai rendőr” és csak „pesti rendőr” van. Buda és Pest helyi lelke szüli meg a kétféle rendőrt, írta *Molnár Ferenc*. Azután igen sokan írták meg Buda és Pest különbözőségét, helyi színeit, azt, amit a párisi ember *milieu*-nek nevez. Megírta *Ágai Adolf*, *Krudy Gyula*, *Nádas Sándor*, *Hegedüs Bite Gyula*, *Heltai Jenő*, *Kosztolányi Dezső*, *Ujhelyi Nándor*, *Színi Gyula*, *Szenes Béla* és legújabbán *Cs. Szabó László*. Megírta ama *Budai Hárombék* nevezetű *Effendi* is, ki e tavasziásba boruló napon kitalálta, hogy a Telefonkönyvben néz utána annak, mi maradt meg Budából budainak? *Effendi* bölcse: nem megy Budára Buda után. *Effendi* egy kis pesti kávéházban ül és Budát a Telefonkönyvből tanulmányozza.

Nos: több igen jeles, szívderítő és tanulmá-

nyos budai dolgokat talált a szóbanlevő *Effendi* a *Modernizmust* jelentő Könyvben.

Talált *színházat*, azaz a *Budai Színkör* zárgondnokának telefonszámát találta meg. A felejtetetlen *Budai Színkör* eltűnt a föld budai színéről. Már csak zárgondnoka van és az igazgató-sága is Pesten van. Óh jaj... „*Sic transit gloria mundi*...”

A *II. József* császár idején keletkezett budai *Theatrum* már csak a *Budai Apollo* mozgóképszínház által vállalt képviselőben él. *Apollon*, e sugárzó görög-római isten is elköltözött Budáról, illetőleg *Aquincumból*, vagyis Óbudáról, mikor „*Róma ledőlt és rabigába görnyedt*”. Ime, most moztulajdonos lett! A régi budai *Arany Fácánmadár Vendégfogadó* (ott ahol *Medve* a házjegy az utcasarkon és az utca névadója), szintén modernizálódott. Emberek helyett autók szállnak meg benne, azaz a *Fácánmadár* autogarázstulajdonos lett. A neve *Budai Fácán Garage*. Szép név. (Előneve: *Budai*, keresztnéve: *Garage*. Családneve: *Fácán*.)

A budai *Sikló* régi jó nevét *Budai Hegypálya* névre magyarosította. Már nem is siklik, hanem hegypályáznak.

Budai nevet visel a Katolikus Legényegylet. A régi budai henteslegények egykori *Herbergjének* ez az utóda.

„*Egyszer volt Budán kutyavásár!*” — mondja a régi szólás, ma pedig van *Budai Kutyanyiró*.

„*Buda fürdőváros!*” — mondja a mai fürdőügyi propaganda, tehát logikus, hogy van külön *Budai Kutyafürdő*. Kutyafekomadta, azt a kutya-

fáját, Budán még a kutya is fürdővárosban lakik! Kutya jó dolga van Budán a kutyáknak, csak a szegény budai polgárnak van kutyasora Budán!

A budai ember, illetőleg a *Budai Ember* társaslény, Budán tehát már 1783-ban volt *Casino*. Ez az oka, hogy van: *Budai Polgári Casino*, *Budai Csónakázó Egylet*, *Budai Jótékony Nőegylet*, *Budai Club*.

Heltai Jenő megírta a *Kis cukrászdát*, e bájos budai milieu-darabot, mely bájosabb, mint *Tristan Bernard La petite Café*-ja. Természetes, hogy a *Kis cukrászda* mint cégérvév él tovább a *Budai Cukrászda* nevében.

Néhai való *Hollós Mátyás* király igen nagy kedvelője volt a sajtónak és a sernek. Nos: illendő hogy a *Mátyás király* ősi Budáján legyen külön *Budai Sajtóház* is. Van is.

Budán már a török alatt volt kávéház, tehát illendő, hogy Budán van *Budavár kávéház*, sőt van *Budai Kávéház* is.

A néhai való *Tuschel Sebestyén* budai Casinós, pesti hetztheatrumos és budai bálsházás által rendezett 18. századvégi budai *Redout*-ok utóda a *Budai Vigadó*. Ebben hivatalosan él Buda városiassága, illetőleg jogutóda Budapest Székesfőváros. Budán külön budai *vigadót* tart, azaz a *Budai Vigadót* tartja fenn a kedves budaiaknak, kik itt budai módon *vigadnak* így farsangidőn.

A híres geológiai képződményt, a „budai márgát”, — a köpor, vagyis a *rájbszom* atyjafiát a *Budai Cementgyár* dolgozza fel. A budai ember rendes ember, Budán általános a jólét (??? Szerk.), van tehát *Budai Általános Takarékpénztár*.

Buda egykor hazánk székvárosa volt, Buda volt hazánk, illetőleg a *Korona* egyik ékes gyöngye, logikus, hogy van *Budagyöngye* is. Mi lehetne ez más Budán, mint budai „*zöld vendéglő*”, illetőleg nyaralókat kiszolgáló fűszerszámos bolt?

Hévvél megyünk hév nyáron a híves zöldbeli Buda hegyvidékének barátai vagyunk! Logikus tehát, hogy Buda ősi neve a *Budai Hegyvidék Barátai* című egyesület nevében él. Vivát Buda! Vivát Budai Hegyvidék! Vivát Buda Barátai!

Budán volt Hollós Corvinus Mátyás király könyvtára, a Korvina. Helyes dolog, hogy van Budán egy *Budai Könyvesbolt*.

Buda megnyugtattja a pesti, illetőleg a budapesti ember Pesten, illetőleg Budapesten felborzolódtatott idegeit. Helyes dolog, hogy van *Budai Szanatorium*.

A rebellis kuruc Ugocsa vármegyec nem akart királyt koronázni. Ide vág az „*Ugocsa non Coronat!*“ régi szólás. Minden egyesült Pesttel, ami budai volt, csak épen az izraelita hitközség őrizte meg különállóságát. Ezért van az, hogy van külön Budai Hitközség és így van külön budai macesz és van külön pesti macesz. „Budapesti macesz”: ilyen nincs. Budának Pesttel szemben nincsen külön gazdasági elzárkózottsága, vagyis autarkája, de a budai macesz nem mehet át Pestre, a pesti nem mehet át Budára! Mivel pedig Budán minden jobb mint Pesten, a pesti ember azt tartja, hogy a budai macesz jobb, mint a pesti. Ezért a budai macesz átsempésződik Pestre. A hidaknál a macesz szel csempészkedő csempészeket külön macesz örök lesik és fülelik le! E ponton, e macesz-fronton macesz-vámháború villong a két Testvérváros között. *Budai Hárombék Effendi* igen nagy kedvelője a maceszos kávénak, ezért Budára megy hol is van még a tejeskávéba aprítható macesz *Budai Hárombék Effendi* tütyűl az összes politikai jelszavakra és kimondja, hogy a maceszes kávé legjobb kávé. *Effendi* budaillelkű pesti ember, tehát a budai maceszes kávé híve. *Budai Hárombék Effendi* budai és liberális.

Buda neve mint családnév él a *Budaházy*, *Budaváry*, a *Buday* és *Budafoki*, valamint a *Buday Goldberger* és az *Óbudai-Müller*, végül az *Ofner* család nevében.

Az ősi budakönyvek helynevek számtalan ipari vállalat nevében élnek a Telefonkönyvben *Budakeszi*, *Budatétény*, *Budaörs*, *Budafok*, *Budakalász* neveivel kapcsolatban.

Nos: ez az ódon Buda régi nevének egykori önállósága a Modernizmust jelentő Telefonkönyvben. „*Él Magvar, áll Buda még!*“ — kiáltja *Budai Hárombék Effendi! Nem oda Buda! Sok minden elmúlt Budán! Sebjaj! Több is veszett Buda alatt!* — mint *Vahot* Imre írta a „Több is veszett Mohácsnál!” budai megfelelőjét.

No: aztán végül van még két igazi budai valami. Az egyik a *Budai Napló*. A másik? Vajjon ki lehetne más, vajjon ki lehetne más, mint ő, maga, saját becses személyében: *Budai Hárombék Effendi!!!!*